

Een geloofwaardig en hardgrondig 'jesses'

door Jeroen Schwartz

Met één zin verandert Servaes Nelissen, acteur, in Gerti Levenstijn, schooljuf. Daarvoor hoeft Nelissen geen strapatsen uit te halen. Gerti is terug van een vakantie op de Veluwe. De koffer zit nog vol natte spullen.

Morgen staat ze weer voor de klas, vandaag blijven de gordijnen dicht en de telefoontjes onbeantwoord. Alleen wij en haar knorrende katten mogen meemaken hoe Gerti op adem komt. Dat is beslist niet saai. Maar heel aangrijpend is haar levensverhaal in eerste instantie ook niet. Want het ligt voor de hand, de manier waarop Gerti zich verstoppt voor de buitenwereld, zoals we haar zien stuntelen met het antwoordapparaat en ze quasi-nonchalant een lege pizzadoos onder de tweezitsbank schuift.

Haar timmercursus werd een mislukking, maar de poëzie-workshop (inclusief een les Erotiek) met dichter Simon Vinkenoog een zegen. Nu probeert de onderwijzers composities van Schubert te

vertalen. Ze blijft lekker aan de gang. Het ligt allemaal zo dichtbij ons. Zelf zie je de grap ervan niet gauw in. Dat doet ook Gerti niet. Nelissen wél, hij maakt het voorspelbare en het gewone bijzonder geestig.

*"Jesses!", roept Gerti uit.
Je gelooft haar meteen.*

Zomaar wat irritaties: de campingbuurman die zich aan haar opdringt, haar moeder die altijd zat te mokken en de kok die in het gezinsvriendelijke pannenkoekenhuis een 'gezellig muzikje' op zet. "Jesses!", roept Gerti uit. Je gelooft haar meteen. Zo lijkt het misschien alsof Nelissen een klaaglijke, meelijwekkende vrouw van de alleenstaande Gerti heeft gemaakt, maar dat is gezichtsbedrog. Gerti is dol op kinderen, op schatjes in het algemeen en neefje Andre in het bijzonder. Zoals zij met een mengeling van vurige bewondering en ingetoomde boosheid vertelt over haar romance met Mike, de

schoolfotograaf met stoppelbaard, is heel teder. En treurig. Gerti komt al pratende tot zichzelf, in een voorstelling die een mengvorm is van een soort sober cabaret en levensecht toneel. De inhoud is niet wereldschokkend en ligt niet zwaar op de hand. De haast achteloze grappen zijn origineel en het gevoelige spel is alleen al overtuigend en onvergetelijk door de manier waarop Gerti gebaart en kijkt, danst en peinst. In zestig minuten slaagt Servaes Nelissen erin een uitgebreid en herkenbaar portret te maken dat heel mooi is om te bekijken.

Cafeetje

De extra proefvoorstelling van 'Op dagen van scherp licht' een beklemmende monoloog van kastelein Henk na sluitingstijd, die alleen in 2001 op het Oerolfestival te horen is geweest en waarop de acteur het Nijmeegse Steigertheater na afloop trakteert is een bonus van formaat.

Ze zouden in 't cafeetje vast met elkaar aan de praat zijn geraakt, Henk en Gerti.